

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ

Україна – одна із держав, в якій вдало поєднуються багаті природні ресурси, що можуть використовуватися для збереження і покращення здоров'я населення. Це сприятливий клімат лісів, гірських і приморських місцевостей, унікальний мікроклімат соляних шахт, багатий спектр природних мінеральних вод, лікувальні грязі та озокерит.

Санаторно-курортне лікування з використанням цілющих властивостей природних чинників є важливою складовою процесу лікування хворих.

Міністерству охорони здоров'я України підпорядковано 37 спеціальних санаторіїв, які забезпечують санаторно-курортним лікуванням хворих на туберкульоз всіх вікових груп населення (22 заклади) та дітей з не туберкульозними захворюваннями за 9-ма медичними профілями (15 закладів). Санаторно-курортні заклади МОЗ є бюджетними установами, утримуються за рахунок бюджетних коштів та є неприбутковими [1].

У бюджеті держави закладено недостатню кількість коштів для оздоровлення дітей, а особливо дітей з особливими потребами та дітей-сиріт. Простежується сумна статистика недофінансування дитячих таборів та санаторіїв-профілакторіїв, що згубно впливає на здоров'я неповнолітнього населення, дотримання статей Конституції України, що гарантують громадянам право на охорону здоров'я, вільний розвиток особистості, рівність дітей у правах, а також шкодить іміджу країни у світі.

Саме тому набула поширення практика, яка передбачає фінансування дитячих таборів за кошти громадських організацій, приватних та державних підприємств, фізичних та юридичних осіб. Таке спонсорство дає ефективні результати, тому зараз спостерігається динамічний розвиток оздоровлення дітей у дитячих літніх таборах та санаторіях. Багато уваги громадські організації та юридичні особи приділяють відпочинку та оздоровлення дітей з обмеженими можливостями, дітей-сиріт, а також дітей з неблагополучних і незабезпечених сімей. Про цю категорію дітей донедавна часто забували, або приділяли недостатню увагу. Зараз же вони знаходяться у полі зору багатьох благодійних фондів та забезпечених спонсорів, що дає надію на те, що в найближчому майбутньому вони за своїми можливостями у доступі до спортивного, культурного, освітнього життя їхніх звичайних однолітків [2].

У 2004 році держава пропонувала керівникам санаторіїв здійснювати виконання спеціального фонду кошторису за рахунок розширення джерел формування власних надходжень згідно чинного законодавства, наприклад, проводити реалізацію путівок

юридичним та фізичним особам за розширеними показаннями захворювань, у тому числі за рахунок ефективного використання площ санаторіїв, пристосованих приміщень, в дитячих санаторіях – використання учбових класів, гральних кімнат, літніх павільйонів. Це джерело доходів зараз також активно використовується директорами закладів дитячого відпочинку.

У зв'язку з економічною кризою багато країн шукають шляхи скорочення видатків державних бюджетів задля стабілізації економіки. У Великій Британії, наприклад, більшу частину видатків на освіту та соціальний захист було покладено на плечі громадських організацій та приватних осіб. Більшість дитячих літніх таборів у Європі та США фінансуються за кошти державних фондів та тих же громадських організацій. Діти з обмеженими можливостями не відчувають обділеності з боку держави у забезпеченні їм належної охорони здоров'я, освіти, участі в спортивному житті та відчувають себе потрібними та рівними у суспільстві. Багато дитячих таборів фінансуються спонсорськими надходженнями у їх бюджет. До прикладу у дитячому літньому таборі «Wonderland camp», штат Міссурі, існує вид грошової допомоги у вигляді оплати перебування у цьому таборі однієї дитини з обмеженими можливостями на певний період часу. Також на сайті цього табору можна знайти «Wish list», у якому перераховані ті канцелярські товари, меблі, предмети побутової техніки, засоби гігієни, які потребує табір. Кожен бажаючий може купити будь-які перераховані речі і тим самим допомогти закладу. У США та Європі поширеною практикою є надання стипендій, пілг і грантів для соціально незахищених дітей. Таким самим діти з незабезпечених сімей можуть відпочивати з дітьми з багатих родин, не відчуваючи при цьому жодного соціального дискомфорту чи грошової прірви між статками їх батьків. Ще одним цікавим винаходом є надання пілг на перебування у таборі для дітей, що вже у ньому відпочивали. Таким чином ціна може зменшуватися у кілька разів. Табори організуються не лише за принципом фізичних можливостей, стану здоров'я дітей, а й за їхніми інтересами. Таким чином існують мистецькі, спортивні, освітні, релігійні, туристичні, пригодницькі та інші види таборів [3]. Відпочинок дітей повинен бути одним із пріоритетних питань, на вирішення якого держава повинна покладати максимум зусиль, адже таким чином вона готує майбутнє покоління громадян, здоров'я та гармонійний розвиток яких є запорукою процвітання держави.

1. *Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи / С.І.Бандур, Т.А.Заяць, В.І.Куценко та ін. За заг ред. Дор-ра ек.наук, проф., чл.-кор.НАН України Б.М.Данилишина. -2-ге вид.доповн, переробл. Черкаси:Брама – Україна, 2006. -620с.*
2. *Борецька Н.П. Соціальний захист населення на сучасному етапі. -Донецьк, 2001.- 351с.*
3. *Інновації у соціальних службах: Навч.-метод.посібник / Т.В.Семеніна та ін., 2002. – 167с.*